

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRES ==

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 4, Barcelona

— VENTA: 25 exemplars, 2 penats; Un número, 2 quartos. — Sort a llum los divendres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 5 reals trimestre; Estranger, 10.

TRIPJOCHS MONARQUICHS

Verdaderament n'hi ha per divertir-se si un se pren la pena de ficarse una miqueta en certs detallets de coses menudas que passen en lo camp de la monarquia y dintre mateix del rovell del ou del palau reyal.

Tots sabem que calentes encara las cenbras del difunt rey D. Alfons, la reina viuda, regenta, gobernadora y no sé que mes d'Espanya, va tenir a be suprimir las pensions que son marit pagava a varios parents, amichs ó coneguts y alguns coneguda, que la podien ballar bon xich mes grassa gracias a la reyal munificencia borbónica.

Pero lo que tai vegada no podia somiar aquesta senyora, son los tripijochs que tenien de portarli tals supresions. Y no es estrany que no ho sospités. Al cap-de-vall no es espanyola, y res té d'estrany que no conegui prou be las costums de la terra del cant flamench y dels sermons furiosos, ahont tothom es aficionat a viure ab la esquena dreta, sobretot si 's té una gots de sanch blava a las venas, encara que lo color siga donat ab blau de Prussia.

Y tenim lo primer disgust: Un parent coronel posa en quarentena lo dret de la regenta a fernos felissos, y... ¡vaja!... que si aquell dia no va caure 'l mon, devia ser... perque van apuntalarlo.

Y ve un' altra edició de parents que 's queixan. Pero aquesta edició d' ara es corregida y aumentada.

Una tal Cristina—tocaya de la regenta—que també diu que li corre sanch de Borban per las venas, ha publicat en *El Progreso* de Madrid una recula de cartas de personatjes d'aquestos que fan de cambre, de majordom y de rents-bacins de las testas coronadas, deduintse per las tals cartas que 'l saynete de *Pendencias entre Sogra y Nora* pot aplicarse a elevadas y augustas damas molt conegudas entre 'ls catòlichs y en las butxas dels pagans.

Lo total de la qüestió per aixó no té d'interessarnos per res, puig tan sols se tracta d'una que suplica una paga per haber sigut cosina de D. Alfons, y un' altra que, tant per tant, y fent com l'apotecari d'Olot, preferix ella mateixa beures las medicinas.

Com aixó no té mes interés que 'l propi d'un regateig entre gent que 's menja y vol continuar menjantse 'l ranxo de cara al sol, deixemho corre, que no val la pena.

Pero no es aixís mateix lo que 's diu respecte

a la pensió d'aquella que no es parenta (de naixement, ey!), y no obstant cobrava una bona paga de D. Alfons y té dos nens per los quals pensava entaular plet contra qui li suprimia los drets (mosca) dels seus fills.

Ja haurá expressat lo lector que parlem de aquella celebre ex-cantanta Elena Sanz, aquella dels amors ab un *real mosso*—que la feu mare d'un parell de xicotets que 's diuen Alfonso y Fernandito (nom de reys; ¡lo que pot la afició!).

Aquesta es la que millor sembla que ha sapigut agafar la vaca pe 'ls recons. Veritat que sempre hi tenia mes lo dret (de cuiga) que ningú, perque ella al cap-de-vall havia donat (ó deixat) algo en aquesta qüestió, y reclamava per sos fills. Pero es ben segur que se las hauria espiyadas si no hagües pogut fer alló de *cantín papers y mentin barbás*.

Lo que 's diu que ha proporcionat un arreglo *honoris* (qüestió de quartos) per ambas (ó ternas) parts, es una partida de registre civil de Paris feta en certs embaixada, per la qual consta que 'l nou Alfonso es fill natural... de son pare y de sa mare lo qual ningú deu posar en dubte.

La naturalesa paternal d'aquestos fills es lo que ha pogut mes que totas las parentelas pligadas.

La Sanz va saberse espavilar a temps, quan a una dona no se li nega res, y, encara que soltera, sembla que hi pot acreditar ab documents que es lo pare de sas criaturas.

Y com lo pot de la confitura estava en que la Sanz no tenia ganas de suplicar com los altres parents, sino que exigia y 's disposava a portar l'assumpto als tribunals, resulta que tractante de las cosas interiors dels palaus, dona molt mes resultats lo deixar-se de contempcions y snarsen dret al bulto, que la súplica humiliant ó plena d'hipocresia.

Donchs si per las cosas privadas tinguessim de pendren patró per las publicas, ja ho sabem: En tractante de cosas de palaus, coronas, cetros y mà-de-morters, no 's té de suplicar sino que 's tenen de fer valer los drets.

Encara que aquestos drets, com los de la Elena Sanz, s' hagin conquistat *ajeguts*.

¡Quinas cosas tenen las monarquias!

REFRANS

En Pepet, qu' es fill de Tons,
y n' es bastant carcamal,
per veure a son ocle Eudelt
va beizer a Barcelona.

Y tantse devant de Lleite
moixent dos serriants
que allí feyan jochs de mans,
li van aixafar 'l rellotje.
Així passa al que 's distreu
sens procurar fer l'ull viu,
puig ben clà 'l refran ho diu:
Qui mes mira menys veu.

Un dia al pobre Bernat,
el tombà una captonada,
d'una forta gerrada,
li van deixar mitj baldat.
Al veure qu' era innocent
van dirli ab lo flastrom:
—Dispenat, l' havem confiat,
no es costat lo delinqüent—
D' aquella equivocació
tres setmanes n' ha jugat.
Moltos cops, així es sapgut,
Faga 'l just pe 'l pecat.

La Sió, nena molt bella,
molts galans n' ha fristat,
y a tots los ha despreciat
trobant qu' eran poch per ella.
Per mirar sa conveniencia
sols volia un intendant,
y així bucant s' li ha quedat
a la llum de Valencia.
Lo sach 's mereix per cert,
y si encara ho ve dubtant,
que recordi aquell refran:
Qui tot ho vol tot ho perd.

La Roseta y en Gimént
se van casar fa mitj any,
y sens pensar cap afany
vician tranquilament.
Tan astut ell n' estava
de sa esposa (així ho deya),
que sens pensar lo que feya
sempre sola la deixava.
Un dia, per mal fruch,
la trobà ab son cosí Enrich:
per 'xó diu d' adagi antic:
Fenta mal y no errada.

D' una brigada en Savé
molts temps va estat encarregat,
y sent de tota arretgat,
se la compra molt be.
En lo últim setmanal
molts jornals sempre apuntava
de mes, y ab lo que sobrava
ell s' hi feu un capital.
Així es que ha ve de punta,
en lo que deixo expressat,
aquell refran tan nombret:
Qui oli tota 'ls dits se n' amta.

Gobern hi ha que ab tipala
amara 'l clerocisme,
y que ab despoixt cinisme
al públic honrat desprecia.

Mes un dia ayra't lo públic,
reconcentra lo seu dret,
a son liras accusat
present d' ella serpiosa ionoble.
Als governants que en eis cas
se troben per dalt pleus,
aquest refran los paria:
Tat farda tai trobada.

Paper Sarró

Se diu que seràn fusellats varios dels presoners de Cartagena.

Aquí de la noblesa del govern.

Al general Fajardo diuben que l'han assassinat, sent aixís que era jefe d'unes foras armadas que anavan a atacar als sublevats, y que aquestos tenian que defensarse.

Y en cambi, deurà ser digne matar a gent indefensa y a sanchs freds per un delictes que l'han comés avans tots los que avuy son al poder.

¡Oh lògica de la política!

Habem rebut lo primer número del periòdic *Acracia*, revista mensual sociològica.

Està ben escrit y millor presentat, y ve a augmentar lo número de publicacions que dedican tots sos esforços al estudi de la qüestió social y a procurar la emancipació de la classe treballadora.

Ben vingut siga.

Per los successos de Cartagena s'han posat presos los individus que forman lo comité zorrillista de Saragossa.

Ja es bona agalada.

¡Ah! Però per això no s'ha molestat a cap negre del Congo ni a cap habitant de las Pampas.

¡No faltava més!

Per algo 's coneix que governan liberals.

Los alemanys sembla que han tornat a ocupar algunas islas nostras de la Océania y 's diu que 's del país han escabexat algun alemany. Tant va 'l cantí a la font...

Un periòdic cerca de Madrid, *La Fe*, ha publicat un article titolat *Lo que son los liberals*.

Ves que sab ell d'aquestos pesos ni mesures.

Molt millor li estaria que parlés dels habitants de la lluna.

Y sobretot, coneixeria mes l'assumpto de que trataria.

Los possibilistas fan grans escarafalls per lo de Cartagena.

Vaja, homes, que si guanyessin los revolucionaris be voldrien corre a ser dels seus.

Donchs fura hipocresias.

En lo saló de conferencias del Congrés de Madrid.

Conversa d'aquestos últims dias entre en Romeu de la Bleda y un ex-ministre.

L'ex-ministre.—¿Qué tal mestre, treballém gayre?

Romeu.—Ja ho crech. No acluco l'ull nit ni dia.

—Y quants diputats pensa treure en las próximas eleccions?

Romeu.—Un menos que mon antich jefe lo maniatich senyor Canons.

—¿Diaptre! ¿Un menos?

—Just y cabal.

—Y per que?

—Perque si 'n tregués un mes tindria de declarar a n'ell com a dissident, y a mi no 'm convé pas fer l'home d'ordre, sino 'l sublevat, dintre 's arrossayres del partit de las conservas.

Enterats, Becó,

y que visca ton talent
nil del desvergonyiment.

A Murcia han denunciat un periòdic per qüestions clericalescas.

Fiat d'en Sagasta y no corris.

Un alcaide de Cartagena y un altre de Valencia han tingut de quedar engarjolats en establiments del seu art, per certs abusos ab los quals se guanyavan molt bons quartets.

Ab aquest motiu pot rumiar la mostra lo compinx de Manresa, tan enfutismat contra nostre amic Ferrer, y dir:

—Quan vegis las barbas de ton vehi pelar...

També 'l papa a donat a n' en Cánovas la creu de Cristo.

No sé si serà la mateixa en que van clavarhi el gran Mestre.

Y si no ho es, la mereixeria.

A lo menos, per veure si 's continuava ab en Cánovas lo drama del Gòlgota.

Nos ha crucificat tant ell a nosaltres, que be podia estar un moment a la reciproca.

Han sigut cridats precipitadament a sos puestos tots los jefes y oficials de marina que disfrutavan de llicencia.

¡Quina olor de socarrim!

Com la marina va fer la de Cadiz.

Y qui fa una Revolució pot ferne mil...

Per Alicante ha sortit una fantasma.

Amaníu cataplasmas.

Que aviat se sentirán los cops.

Se diu que a Espanya ve a formarse un gran partit republica catòlic, que tindrà son centre a Valencia.

Bona noticia... pe 'l dia d'Ignocents.

Diuben los conservadors que donar lo sufragi universal es donar la República feta.

Es molt natural, si 'l dit sufragi fos una veritat.

De la mateixa manera que s'acabarian tots los gandús, si no tinguessen dret a consumir mes que 's que produheixen.

Tot això son perogrulladas, per mes que desgraciadament encara son verdas.

Però maduraran.

Ab temps y ab ilustració.

Y al final ab foch.

Ja saben nostres lectors que a Almeria s'ha tancat l'institut per no poder cobrar los catèdratichs las moltes mesadas que se 'slevian.

Donchs be, en cambi ara s'hi fa una plassa de toros.

Ara comprench l'esplendor de las monarquias.

Se coneix que 'l trono, be ó malament, encara se aguanta en nostra patria.

Llegetxo y copio d'un diari de Malaga.

«Aquí se roba a mansalva, se le pega un tiro al lucero del alba sin motivo alguno, campan los pillos por su respeto, nos codeamos con secuestradores y asesinos, y, lo que es más triste de todo, ni la policia vigila, ni los fallos de la justicia se cumplen.»

Continúan las glorias de la monarquia.

Hi ha homes que sempre están de pega.

Aixís li passa a n' en Victor Ferrer, que després de sortir de la presó veyente lliure de las mil y una causa d'imprints que pesavan demunt d'ell y per las quals hauria tingut de passar unas quantas dotzenas de milers d'anys a presó, han tornat a engarjolarlo per un article publicat en nostre apreciat company *Lo Torronyau* de Manresa, en qual article posava de relleu certas cosas que passen a la presó d'aquella ciutat, com a totes las presons de Espanya.

Al majordom d'aquell establiment, alias alcaide, no se li posà be aquell article, y com a Manresa hi ha terteno abonat pera perseguir liberals y lliure pensadors, fou molt facil tornar a la presó a nostre amic, encara que fos arbitrariament.

Però tan grossa devian adornarse que l'havian feta los mateixos galifardeus que l'feren empresonar, que als tres dias tornaren a posarlo en llibertat sens hansa ni res.

Es bo anar recordant aquestos fets, perque com que se n'acosta una de grossa, aquell dia se pugan *salidar comptes* ab tots aquestos tirats de poca soita y molta indecencia.

¡Memoria, liberals, memoria, que aviat vindrà la nostra!

Y que 'm sembla que no se serà tan ximple com fins ara ab allò del ordre y del perdonar.

Lo nostre capitá general s'estava tranquil·lament a Granada prenent las ayguas ó 's vins, que 'l liquit no importa, quan sembla que ha rebut una ordre pera corre a agafar lo ruch per las morrallas del militarisme de Catalunya.

¡Ay, ay, ay! Ara sí que m'espanto.

Qui sab si Montjuich, la ciutadela ó la Fonda del Sabre tractavan de sublevarse.

Y no fora això lo pitjor.

Si no que com un hom s'entusiasma per las jaramas, fora facil lo rebre per carambola, com los possibilistas de Cartagena.

Veritat que jo no fora tan confiat com ells.

Ni tindria mes benevolencias que ab la gent a qui degues algo.

Ja se sab que 's possibilistas son dels de la legalitat fins al últim extrem.

Donchs lo que son las cosas.

A Cartagena los consells de guerra han agafat ofici als possibilistas, y desde 'l director de son periòdic *El Amigo*, fins a comités, companys y coneguts, no han deixat en pau cap monya d'en Castelar.

Y mentres los progressistas y 's federals, que no 's donan vergonya de dirse revolucionaris, escorrian lo bulto per evitar aquestas persecucions, los possibilistas, refiats de sa benevolencia, dormian tranquils y eran agafats com un conillet a la trampa.

Vaja, que 'm sembla que ja 's poden anar convencent de la eficacia de sos procediments.

Y si aixís encara no escarmentan, ells mateixos.

Contra gustos no hi han possibilistas.

Es tan lo que ha espantat al govern lo de Cartagena, que... ha reforzat la guarnició de Badajoz.

Això es ser previsor.

A n'aquest pas aviat veurém fusellar lo pont d'Alcolea.

¡Jou tan anti-monarquich l'any 68!

Entre 's que 'ns envían originals, generalment en ratlles curtes, pera ser insertats, n'hi han alguns que han tingut lo poch senderi d'enviar cosas que no eran ni originals ni sevas, y tan tranquils posan lo seu nom al peu, com si això no los una acció sobradament llesta.

A tots contestarém com se mereixen en lo número vinent.

Però entretant, consti que tots los originals que se 'ns envihin per sa inserció, tenen de ser forzosament inédits y originals de que 's envia.

Per altre part, agrahirém a tots nostres demés col·laboradors y llegidors en general, que 'ns avistin si s'adonan de que algú fassi aquests timos literaris, pera borrarlo per sempre mes de la llista dels que se 'n puga admetre algo.

A casa nostra no volém *irregularisadors*; semblaria això una oficina del Estat!

Ja ho tenen donchs entés los aficionats a vestirse ab roba dels altres.

Y als demés que nos han avisat, moltes de gracias.

LA CONFESSIÓ

Ay mare, mareta meua, com sabdu, molt rató fa que ab la roba de las festas a la iglesia me 'n he anat, ab la intenció bona y santa d'anar-men a confessar.

Ay mare, mareta meua, ni may que hi hagüés anat.

En la iglesia, compungida, m'he posat prop del altar per oír missa, devota; y després m'he agnollat prop l'altar del sacrament preparant-me a confessar.

Ay mare, mareta meua, ni may que hi hagüés anat.

Quan estava agnollada molt devot he vist entrar dintre 'l seu confessorari a mossen Roch, aquell gran, com que te fama de sabu, me n'hi he anat a confessar.

Ay mare, mareta meua, ni may que hi hagüés anat.

Lo mateix que altres vegadas, lo primer m'ha preguntat si cumpria be ab la iglesia ó s'volet donava playns.

y tot alló que 'ns preguntan
ques aném a confessar.
Ay mare, mareta mare,
ni may que hi hagués anat.

Mes després... ¡ay mare mare!
tot lo que m' ha preguntat
no he sabut pas contestarli,
puig even preguntat tal,
que m' no ha dit de mil maneres
per poderme confessar.

Ay mare, mareta mare,
ni may que hi hagués anat.

Ab les galtes encolides
aquí a casa he retornat,
y arribó que sé tant, mare,
com vos, que teniu tant anys,
y tan ignorància que era
avós d' anà a confessar!

Ay mare, mareta mare,
¡may mes me confessaran!

E. DAVILA

En la edició del matí d'ahir, *El Diluvió* aixecava una punta de la capa que aguanten les monjas de cert convent de Barcelona respecte a un assumpte que pot semblar bastant a 'n aquell de les taronjas y de la monja enterrada en vida, de qual interessant argument ja n' ha fet un drama en Piquet.

Copiem de primer les *ignotentas* preguntes que la *El Diluvió*, que després ja lligarem caps.

Preguntes aixís lo citat periòdic:

«1.º ¿Es cierto que el día 13 del corriente salió del convento de Santa Clara una de las monjas allí reclusa?»

«2.º ¿Es cierto que la salida se verificó por la puerta del Colegio?»

«3.º ¿Es cierto que a la salida del convento la fugitiva tiró de sus tocás y se puso un pañuelo en la cabeza?»

«4.º ¿Es cierto que detrás de la fugitiva salió otra monja en su persecución y se entabló entre las dos una lucha muda?»

«5.º ¿Es cierto que durante la lucha que hemos indicado salieron tres ó cuatro monjas más y sin articular palabra obligaron a la fugitiva a golpes y a empujones a reingresar en el convento, cerrando tras ella la puerta?»

¿Qué tal si la cosa porta cú? Si aixó es veritat i tractantse de gent d' hábit nosaltres sempre creyem lo pitjor (no 's prepara aquí un altre drama, saynete ó trafo) com la que no 's deixa representar al Ofeon, pero 's representá en quadros al viu en altre part?

Apa, senyor Piquet, estigui a la mira, que no deurá faltari argument.

Aquesta vegada podrá titular la obra de aquesta manera: *A Santa Clara hi ha funció*. Y ja veurá com no s' equivoca.

Perque tot aixó sol venir de certes funcions reservadas pe 'l cult d' alguna verje.

En lo número próxim comensarem la publicació d' un romanso piados escrit per en Justino Catalá, de Salient, qual romanso històric porta per títol *de Salient a Igualada y vice-versa*, viatge misteriós d' un pastor y una donzella.

Allí veurán las peripecias que van passar una noya molt *ensucrada* y un pastor molt aficionat a carregar a la esquerra.

Com aquesta historia té gran interés pe 's habitants de las duas poblacions del viatge, no fem mes que avisarlos pera que 's preparin a passar un bon rato llegend.

Que lo que es a Salient no faltará pas qui rabihí.

A Suria hi ha uns missioners que estan lo rato baladreant contra 's periòdics liberals y tirant cada cosa al sentit comú capes de fer morir d' angustia al feligrés mes simple del poble.

Ningú pot donar sino de lo que té. Per aixó braman las misiones.

Escolti, rector de Salient, que 's pensa que

perque ha lograt una condemna de desterro per en Victor Ferrer, que deixarem los liberals d' ocuparnos de las otras cosas tant com nos passi per la barricina!

¡Que 'n va d' equivocats!
Encara que 'ns dongués una coca *ensucrada* no 'ns faria callar.

En la iglesia de Sant Miquel de Castelló de la Plana, y enfilats en lo mateix cubell del Esperit Sant, van disputarse ab molts mals modos un fratre llech y un rector espavilat sobre uns quartos pera fer una túnica no se si a Sant Llambrochs ó a Sant Galipau.

¡Carambats! No es lo mateix Esperit Sant en colomí que inspira als predicayres!

Donchs ab tals inspiracions donadas pe 'l ters de Deu, va armarse allí, y no 'm sab greu, un concert de tomballons.

Ab lo nou cambi polític que hi ha hagut a Fransa en sentit liberal, lo clero se queixa molt de que será perseguit... en la mateixa boca del ventrell, que es la entranya que té mes delicada.

Homes, aixó ray. Cataplasmas de democracia entre cap y coll, y en últim cas, sangrietas llargas a la butaca y fregas de botinas a las galtes del derrer.

Aquesta terapèutica si que no falla aplicada al sa-cerdo-ís.

Al reverendíssim vicari de Sant Vicents de Castelló va aquesta pregunta feta sense malicia:

Per que dimontri está cremat ab vostre lo pare d' aquella noya a qui vosté ensenyava de solta no la gayre temo?

Com es que d' cosa que está ab vostre no se la veu tant, y se la té com guardada y recatada?

Mitix que alguns feligresos son maliciosos, y 'ns escriuhen que 's sembla que la noya se infla.

Serà hidropesia! Vagi ab cuydado, senyor Pons, vagi ab cuydado!

¡Ah! Y d' alló de tenir cent duros pera gastarse a fi de saber qui escriu los sueltos que li dediquem, no té de pendres gayres traballs: envihi las cinchentas missas y al próxim número publicarem per vostre y per tothom, en bonas lletres de motillo, lo nom del autor de aquestas satillas.

Donchs ja ho sab. ¿Qué va que no envia ni una dotzeneta de missas pera tastar la sanch de Deu a la seva salut?

Apa, maco.

Retallo d' un periòdic de Madrid:

«Un telegrama del gobernador de Alicante dice que ayer fueron robados varios efectos sagrados en la iglesia de un pueblo de aquella provincia, sin que se sepa el paradero de los ladrones.»

¡No se per que no tenen de mirar las sagristias!

Lo rector de Sant Llorens de Lleyda ha fet un miracle.

Sí, senyor, un miracle sencer y cabal. Figúrinte que 'l rector va ser nomenat hereu de la hisenda d' una devota senyora, y a pesar de tractarse d' uns deu ó dotze mil duros, lo rector va renunciar a tal ganga, cedintho a la familia a qui pertocava.

Pero ¡oh desengany! No fou aquest verda-der miracle degut a cap intervenció divina, sino al garrot d' un nebot de la difunta, que prometé escorçar al rector, y ja ho anava a posar per obra, si no renunciava generosamente a tal herencia de confiança.

Dels pochos miracles que 's veuhen ja ni 's sants hi prenen part, y es que no tenim fe en l' art de fer miracles, s' hi ajeuhen.

A Castellfollit de la Roca lo bramador sagrat encomanava als feligresos que li portessin tots los llibres y periòdics dolents (deu voler dir heretjes) que trobassen.

«Ola, ola! que vos heu posat a drapayre, senyor mossen!»

Si aixís ho ha fet, veig que ni ak los draps & papers ha desmentit la fama de bon capella. Es a dir, d' espavilat pe 'l negoci. Com que vol comprar lo género a cap diner.

XARADA

Lo meu colí tres segons
té un ho tan gros a la esquena
que lo seu metje li ordina
vagi a pendre aygues a Tona.
Mes all' ho hi vol anar,
puig se guarda ho tres memórias
que un any ab sa tia Victoria
uns dos se ve enviar.

J. STARANSA

SOLUCIONS

A LAS CANTINAS DEL NÚMERO PARAT

ENRIQUETA. — LAS ENRIQUETA.

XARADA. — MÍ QUI MÍ.

GRAMOLINCH. — CANTINERAS PARTIA MÍA UNIT.

Tingueria LE ACADEMIA. Ronda de la Universitat, 6. Barcelona

ULTIMA HORA

A las onze d'ahir al matí, al moment d' anar a entrar aquest número en màquina, un tro horrosós feu estremir tot l' edifici de nostra imprenta y redacció.

Sortirem al carrer pera inquirir noticias de lo que podia ser alló, y la gent que corrent veyam que 's dirigia a la próxima estació del carril de Sarría, nos feu temer alguna desgracia en aquest punt, que tan sovint las ha causadas.

En efecte, las calderas de la máquina d' un tren que anava a arrencar habian reventat, sembrant lo susto y l' espant per tot lo vehinat.

Saltarem al anden y vejerem lo quadro.

Una máquina de la que no 'n quedava gayre mes que las rodás, y varios trossos de caldera y tubería per tot arreu; una paret a terra del costat ahont estava la máquina; varios descalabraments per las parets, y tots los vidres, persianas y cortinas de las duas salas que del carrer de Vergara tocan pe 's derrereras a la estació, a trossos; varios desperfectes en lo carrer de Pelayo; arruixats de l' aygua bullient y del vapor tots los voltants de la estació y vessant d' indignació totas las caras; fou lo que de moment vejerem.

Sentirem dir que hi ha algun ferit. Nosaltres no 'l vejerem. Una gran casualitat ha sigut que no s' hajan tingut de lamentar numerosas desgracias personals.

Ata be; la pochos dias que, ab motiu d' una desgracia passada en lo mateix carril, y també per culpa del material, anaren delegats de las autoritats de tota mena a inspeccionar aquella via.

De cóm ho feren, no tenim d' ocuparnos. Respont per nosaltres la explosió d' aquesta máquina, que tantas desgracias podia haber causat, y que tants y tants sustos ha fet rebre, Tenen de continuar estant la vida y la següritat de las personas a mercé d' aquestas compayias que tot ho supeditan a la necessitat de que donquin bons interessos sos capitals.

Aixó 'ns explica 's crisis d' indignació del públich que assolá la via després de la desgracia, y que sortissen mes de quatre veus de cremar la estació y destruir lo material d' aquella empresa pera veure si aixís desapareixia aquest perill contra 's ciutadans que tenen d' anar per aquells vols.

En vista de tals fetes, ¡pot també tarrarse de calumniador al que diga que las autoritats son cómplices d' aquestas desgracias y que sos delegats en lloch d' inspeccionar no fan mes que cobrar primas de las empresas!

¡Ah! ¡Senyoras autoritats de Barcelona! Si no posseu remey a tals mals, es molt possible que al poble, fent com la máquina que ha esplotat, al veure que ningú procura resguardarlo de desgracias, li bulli la indignación en son pit, y no podent contenirse en tan reduhit espay, reventi y causi molt pitjors danys que 's que avuy lamentém.

Se posará remey a tal mal? Nosaltres creyem que no, per alló de que la corda acostuma trencarse per la part mes flaca. Y 'l fiach aquí sempre es lo públich.

LAS NOVAS BENAVENTURANSAS

(ACABAMENT)

5. Benaventurats los misericordiosos, perquè ells no alcansan may misericordia.

6. Benaventurats los nets de clatell, perquè farán veure la padrina als galipaus.

7. Benaventurats los pacífichs, perquè ells serán los que sostindrán tota tiranía.

8. Benaventurats los que pateixen persecucions per la justícia, perquè d'ells es lo regne de la Llibertat.